

II. TEXTOS EN TRAMITACIÓ

B. PROPOSICIONS DE LLEI

Proposició de llei de mesures relatives al cànon de sanejament amb la finalitat de pal·liar els efectes de la inflació en les famílies valencianes, presentada pel Grup Parlamentari Socialista (RE número 1.535, amb correcció d'errades RE número 1.569). Admissió a tràmit. [RP P-68/XI – 19.09.2023]

PRESIDÈNCIA DE LES CORTS VALENCIANES

La Mesa de Les Corts Valencianes, en la reunió del 19 de setembre de 2023, ha acordat admetre a tràmit la proposició de llei de mesures relatives al cànon de sanejament amb la finalitat de pal·liar els efectes de la inflació en les famílies valencianes, presentada pel Grup Parlamentari Socialista (RE número 1.535, amb correcció d'errades RE número 1.569).

D'acord amb el que disposen els articles 129.2 i 96.1 del Reglament de Les Corts Valencianes, se n'ordena la publicació en el *Butlletí Oficial de Les Corts Valencianes* i la comunicació al Consell.

Palau de Les Corts Valencianes
València, 19 de setembre de 2023

President
Llanos Massó Linares

A LA MESA DE LES CORTS VALENCIANES

Arcadi España García i Rebeca Torró Soler, portaveu adjunt i síndica, respectivament, del Grup Parlamentari Socialista, d'acord amb l'article 128 i següents del Reglament de Les Corts Valencianes, presenten la següent proposició de llei de mesures relatives al cànon de sanejament amb la finalitat de pal·liar els efectes de la inflació en les famílies valencianes. Aquesta proposició de llei es presenta acompanyada d'una exposició de motius, el text de la qual serveix com a antecedent preceptiu per a poder pronunciar-se sobre ella, d'acord amb el que estableix l'article 128 del Reglament de Les Corts Valencianes.

PROPOSICIÓ DE LLEI DE MESURES RELATIVES AL CÀNON DE SANEJAMENT AMB LA FINALITAT DE PAL·LIAR ELS EFECTES DE LA INFLACIÓ EN LES FAMÍLIES VALENCIANES

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

El cànon de sanejament és un tribut de la Generalitat, establert mitjançant la Llei 2/1992, de 26 de març, de sanejament de les aigües residuals de la Comunitat Valenciana, que s'exigeix des de 1993. És un impost ecològic, ja que la seua fi és millorar el nivell de conservació del medi ambient de la Comunitat Valenciana. Per a això la recaptació s'afecta al finançament de les despeses de gestió i explotació de les instal·lacions d'evacuació, tractament i depuració d'aigües residuals de titularitat pública i, si escau, de les obres de construcció d'aquestes instal·lacions.

L'escalada de preus arran de la invasió d'Ucraïna per part de Rússia, el febrer de 2022, ha impactat greument en les economies domèstiques i en els sectors productius de tot el món, amb un augment generalitzat del cost de l'energia, així com de les matèries primeres i dels béns intermedis, i ha lesionat de forma molt severa la capacitat de les famílies valencianes de fer front a l'encariment del cost de la vida.

Davant aquesta situació, el Consell de la Generalitat va adoptar immediatament des de 2022 diverses mesures per a pal·liar aquest augment del cost de la vida de les famílies i les empreses, entre elles, l'ajornament sense interessos del cànon de sanejament que s'abona amb el rebut de l'aigua, a fi de brindar una liquiditat extra en moments de major estretor econòmica, suspentent temporalment el pagament.

Amb aquest objectiu, el Consell va aprovar el Decret Llei 6/2022, de 8 de juliol, de mesures extraordinàries per al suport econòmic als contribuents del cànon de sanejament per a fer front a l'impacte de la inflació en les economies de les famílies i les empreses. En aquells moments, segons les dades oficials de l'INE, l'indicador avançat de l'índex de preus al consum (IPC) per a juny de 2022 certificava una variació interanual del 10,2%, enfront del 8,7% de maig, i en clar contrast amb la situació de principis de 2021, quan registrava nivells pròxims a zero.

El citat decret llei va donar cobertura a l'ajornament sense interessos de les quotes fixa i variable del cànon de sanejament reportat pels consums mesurats o estimats realitzats durant el període corresponent des del mes d'agost de 2022 fins al mes de gener de 2023, tots dos inclusivament. Aquests imports serien exigibles en els rebuts o factures emesos durant els díhuit mesos posteriors al 31 de gener de 2023 per mitjà de fraccions idèntiques.

Aquest decret llei va ser convalidat posteriorment pel Ple de Les Corts Valencianes en sessió del 14 de juliol de 2022, concitant un amplíssim consens parlamentari.

Amb posterioritat, la persistència de tensions inflacionàries va portar el Consell de la Generalitat a prorrogar la suspensió del pagament del cànon de sanejament durant sis mesos més, fins al 31 de juliol de 2023, mitjançant l'aprovació del Decret llei 19/2022, de 30 de desembre, amb el qual es va prorrogar també fins al 31 d'agost la reducció del 10% de les taxes de la Generalitat i dels seus organismes autònoms.

En aquells moments, la taxa interanual de l'IPC per a la Comunitat Valenciana era del 6,7% (novembre de 2022). Aquest decret llei va ser ratificat per unanimitat en el Ple de Les Corts Valencianes de 25 de gener de 2023.

No obstant això, davant l'expiració de la vigència de totes dues mesures —reducció del 10% en les taxes de la Generalitat i ajornament del pagament del cànon de sanejament—, l'actual Consell va aprovar el Decret llei 10/2023, de 10 d'agost, convalidat en la Diputació Permanent de Les Corts del passat 1 de setembre, que ha suposat la prolongació únicament de la rebaixa pel que fa a les taxes, fins al 31 de desembre de 2023.

Això condueix a les famílies i a les empreses a començar a retornar els imports ajornats del cànon de sanejament en els díhuit mesos posteriors a partir d'agost de 2023, a pesar que segueixen presents importants tensions inflacionàries. En concret, segons les últimes dades de l'INE, l'indicador avançat de l'IPC situa la seua variació interanual per al conjunt d'Espanya en el 2,6%, tres dècimes per damunt de la registrada al juliol, mentre que la variació anual estimada de la inflació subjacent (sense aliments no elaborats ni productes energètics) se situa en el 6,1%.

En aquest sentit, no resulta coherent que les circumstàncies que justifiquen el manteniment de la rebaixa del 10% en les taxes de la Generalitat fins al 31 de desembre de 2023 no siguen aplicables, per les mateixes raons, a l'ajornament del pagament del cànon de sanejament almenys també fins a final d'aquest exercici.

L'esmentat Decret llei 19/2022 ja va preveure aquesta eventualitat, incorporant una clàusula per la qual el Consell tenia el mandat de «prèviament a la finalització del termini [de suspensió del pagament del cànon de sanejament], el Consell valorarà les mesures adoptades i podrà impulsar aquelles iniciatives encaminades a pal·liar els efectes de la inflació».

No obstant això, aquesta clàusula no ha sigut tinguda en compte, descartant d'aquesta manera l'impuls d'altres mesures tendents a pal·liar els efectes de la inflació, que continua castigant les economies domèstiques i les empreses. Cal destacar sobre aquest tema que, en el debat celebrat en la Diputació Permanent del passat 1 de setembre, es va rebutjar la tramitació com a projecte llei del citat Decret llei 10/2023, de 10 d'agost, la qual cosa hauria permés incorporar com a esmenes, si escaiguera, les mesures tendents a alleujar els efectes de la inflació pel que fa al cànon de sanejament.

I això és precisament el que es pretén mitjançant aquesta proposició de llei en la qual, d'una banda, es regula l'ampliació del període d'ajornament del pagament del cànon de sanejament fins al 31 de desembre de 2023 amb la finalitat de continuar ajudant les famílies valencianes a fer front a l'escalada dels preus, de la mateixa manera que s'ha prorrogat la reducció del 10% en les taxes.

I, d'altra banda, s'anticipa la decisió, per al supòsit que es decidisca no mantindre l'ajornament a partir del 31 de desembre de 2023, de condonar la devolució d'aquests imports del cànon de sanejament a les famílies amb rendes inferiors als 30.000 euros anuals, i s'estableixen diversos supòsits per a incrementar aquest llindar en funció de circumstàncies especials com haver sigut víctima de violència de gènere, tractar-se de famílies monoparentals, en funció del nombre de fills, si existeixen ascendents a càrrec, persones jubilades, trobar-se en situació de dependència reconeguda o tindre algun membre de la unitat de convivència una discapacitat.

Per a la resta dels dos milions de llars i empreses que abonen el cànon de sanejament, aquesta llei amplia el termini de devolució d'aquestes quantitats amb la finalitat d'alleujar l'impacte que pot suposar aquest retorn en el rebut de l'aigua, dels díhuit mesos previstos fins als seixanta mesos, en fraccions mensuals idèntiques.

Aquesta proposició de llei consta d'un títol únic, atés que tot el contingut està dirigit a regular i facultar el Consell per a l'ampliació de l'ajornament i, si escau, condonació de la devolució del cànon a les famílies amb

ingressos inferiors als 60.000 euros, així com per a ampliar el termini de devolució per a la resta de les llars.

La norma faculta el Consell a adoptar les mesures que siguen necessàries per a fer realitat i desenvolupar aquesta llei.

TÍTOL ÚNIC

Article 1

Modificació de les mesures per al suport econòmic als contribuents del cànon de sanejament

Es modifica el termini fixat en l'article 3 el Decret Llei 19/2022, de 30 de desembre, del Consell, pel qual es redueix temporalment l'import de les taxes pròpies i preus públics de la Generalitat, s'adopten mesures extraordinàries per al suport econòmic als contribuents del cànon de sanejament per a fer front a l'impacte de la inflació i es modifica la Llei 13/1997, de 23 de desembre, de la Generalitat, per la qual es regula el tram autonòmic de l'impost sobre la renda de les persones físiques i restants tributs cedits, amb la finalitat de col·laborar en la lluita contra el despoblament dels municipis de la Comunitat Valenciana, establint com a finalització d'aquest el 31 de desembre de 2023, prenent com a referència aquesta data per a la resta de les circumstàncies que s'estableixen al llarg de l'article.

Article 2

Avaluació de l'impacte de les mesures adoptades en relació amb el cànon de sanejament

Prèviament a la finalització del nou període d'ajornament del pagament del cànon de sanejament fixat en aquesta llei, i en coherència amb la clàusula continguda en l'article 3 de mencionat Decret Llei 19/2022, de 30 de desembre, el Consell valorarà les mesures adoptades i impulsarà aquelles iniciatives que considere oportunes per a pal·liar els efectes de la inflació i, en concret, decidirà sobre el manteniment de la suspensió de l'abonament o la finalització de la vigència d'aquesta actuació i establiment de mesures compensatòries.

Article 3

Condonació de la devolució del cànon de sanejament

En el cas que el Consell resolga no prorrogar, a partir del 31 de desembre de 2023, l'ajornament del pagament del cànon de sanejament, es condonaran els imports pendents de devolució corresponents a les quotes fixa i variable del cànon de sanejament reportat pels consums mesurats o estimats entre l'1 d'agost de 2022 i el 31 de desembre de 2023 a les persones físiques titulars de contractes de subministrament d'aigua els ingressos íntegres de les quals en l'exercici 2022 hagen sigut inferiors a 30.000 euros.

El límit de renda fixat en aquest article serà incrementat en funció de determinades circumstàncies especials, entre elles:

- a) Que algun membre de la unitat de convivència tinga una discapacitat.
- b) Que siga víctima de violència de gènere.
- c) Que es trobe en situació de dependència reconeguda.
- d) Que la unitat de convivència estiga integrada per un únic progenitor i, almenys, un menor.
- e) En funció del nombre de descendents o adoptats.
- f) L'existència d'ascendents a càrrec.
- g) Si hi ha pensionistes en la unitat familiar.

Article 4

Flexibilització de la devolució del cànon ajornat

Per a la resta de titulars físics o jurídics de contracte de subministrament d'aigua que no reuneixen els requisits per a la condonació dels imports ajornats del cànon de sanejament corresponents al període entre l'1 d'agost de 2022 i el 31 de desembre de 2023, aquests seran exigibles en els rebuts o factures emesos

durant els seixanta mesos posteriors al 31 de desembre de 2023 per mitjà de fraccions idèntiques i sense interessos.

Aquestes fraccions s'identificaran i exigiran de manera separada i simultània amb els imports per quotes del cànon de sanejament que hagen d'incloure's en els rebuts o factures corresponents als períodes de consum o facturació en què s'incloguen.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

El Consell arbitrarà les mesures perquè els imports ja reportats a l'entrada en vigor d'aquesta llei siguen regularitzats en el rebut immediatament posterior, de manera que es realitze el corresponent ajust a favor dels ciutadans.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA ÚNICA

Queden derogades les disposicions d'igual o inferior rang que s'oposen al que disposa aquesta llei.

DISPOSICIÓ FINAL

Primera

Atribució de facultats

Es faculta el Consell de la Generalitat per a dictar les disposicions normatives que es consideren necessàries per al compliment i desenvolupament d'aquesta llei.

Segona

Entrada en vigor

Aquesta llei entrarà en vigor l'endemà de la publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Corts Valencianes, 13 de setembre de 2023

Arcadi España García
Rebeca Torró Soler